

Butlletí del Centre Gremial de Granollers

A COMPTABILITAT DELS COMERCIANTS

Sempre hem admirat i vist amb simpatia l'extraordinària confiança que regeix en les operacions mercantils que es fan en aquesta Comarca, on podriem ben dir, que la paraula donada conserva encara el valor d'una escriptura.

Són en gran nombre les transaccions de tota mena, qual única garantia de compliment és la de les persones que hi intervenen, suprimint-se tota aquella classe de proves escrites, com lletres i albarans, que tan usuals són en tots els centres mercantils.

El valor de la paraula, aquell «fet» que s'acostuma a dir al tancar un tracte, entre els nostres comerciants—naturalment, exceptuant rares excepcions—és sagrat, consagrant un principi de confiança, molt notable en aquests temps en què hi ha qui «no fa honor a la seva signatura».

Uns casos pràctics en què hem hagut d'intervenir aquests dies, ens ha posat de manifest que aquesta bona fe, aquesta confiança mútua, tenia potser una extensió massa gran, ja que hem pogut observar que no solament es fiaven els nostres comerciants de la paraula del seu contractant, sinó que també confiaven en la seva memòria, gaire bé ni prenien nota dels seus tractes i en els que així ho feien, no conservaven els elements provatoris de les seves operacions mercantils.

Amb aquesta pràctica, que no pot ésser més digne d'elogi per la moral que representa, han deixat de complir des de l'any 1886, en que es promulgà el Codi de Comerç, algunes de les disposicions que en el mateix s'estableixen, i no cal dir que moltes altres de posteriors que es refereixen a la obligació de portar llibres de comptabilitat els comerciants i a conservar els documents mercantils.

Però, és que és obligatori que els comerciants portin llibres de comptabilitat? Aquesta és la pregunta que es faran alguns al llegir les presents ratlles, pensant sens dubte, més en les dificultats que porta aquesta disposició, que en el que en la mateixa s'estableix.

Doncs bé, els comerciants individuals que són els que tenint capacitat legal per exercir el comerç, s'hi dediquen habitualment, segons l'article 1.er del Codi o segons l'article 33, que ho mana en forma ben categòrica, han de portar necessàriament un llibre d'inventaris i balanços, un llibre diari, un llibre major, un copiador o copiadors de lletres i telegrams i els demés llibres que ordenin les lleis especials.

L'interès del legislador—fora de la realitat, no cal dir-ho—en que es complissin aquells articles, es palesa més, al determinar que el comerciant pot portar la comptabilitat per si o per persona autoritzada (art. 35), que a més dels llibres esmentats, pot portar els que tingui per convenient (art. 34) al detallar els requisits externs (art. 36) i d'ordre intern (articles 37 a 39, 41, 43 i 44) que deuen reunir els llibres mercantils, donant-los en canvi força provatòria (art. 48) en les qüestions litigioses, i rodejant als seus posseïdors d'uns drets, àdhuc davant del Jutjat, com són que no es podran fer en els llibres de referència investigacions d'ofici (art. 45) o de part no directament interessada, excepte en els casos de liquidació, successió universal o fallida (art. 46), i que àdhuc en el cas en que procedeix l'exhibició dels